

Sygn. akt V GC 363/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Bury
Protokolant:	stażysta Żaneta Strzelec

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2017 r. na rozprawie sprawy

z powództwa M. H.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. H. kwotę 2108,22 zł (dwa tysiące sto osiem złotych 22/100 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2016 do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1023 zł (jeden tysiąc dwadzieścia trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Joanna Bury

Sygn. akt V GC 363/17

UZASADNIENIE

Powód M. H. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 2108,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2016 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu.

W uzasadnieniu swojego roszczenia powód wskazał, że dochodzona pozwem kwota stanowi należne powodowi wynagrodzenie za wynajęcie samochodu dla C. D., której samochód został uszkodzony przez sprawcę, posiadającego obowiązkową polisę OC u pozwanego. Na podstawie umowy cesji nabył wierzytelność wobec pozwanego o zapłatę odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Powód wynajmował poszkodowanemu pojazd zastępczy w okresie od 23 grudnia 2015 r. do 18 stycznia 2016 r. Powód wystawił fakturę VAT na kwotę 3.485,82zł brutto. Pozwany uiścił jedynie część należności w wysokości 1377,60 zł. Powód domaga się, więc zapłaty pozostałej części odszkodowania, tj. kwoty 2108,22 zł (k. 2-3).

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zakwestionował czas najmu i stawkę za najem pojazdu zastępczego, ale również potrzebę zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego. Pozwany uznał że stawka zaproponowana przez powoda jest znacznie wygórowana i odbiega od rynkowych stawek stosowanych na lokalnym rynku.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22 grudnia 2015 r. doszło do kolizji, w wyniku której uszkodzony został pojazd marki V. (...) o nr rej. (...) należący do C. D.. Sprawca kolizji był ubezpieczony w towarzystwie ubezpieczeń pozwanego.

(bezsporne)

Ponieważ uszkodzony pojazd nie nadawał się do jazdy, w dniu 23 grudnia 2015 r. poszkodowana C. D. zawarła z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...) za cenę 109 zł netto za dobę. Najem trwał od 23 grudnia 2015 r. do 18 stycznia 2016 r., tj. 23 dni odpowiadającemu czasowi naprawy pojazdu uszkodzonego

(dowody: faktura VAT nr (...) k. 10, umowa najmu samochodu zastępczego k. 5, cennik najmu pojazdów funkcjonujący w przedsiębiorstwie powoda k. 7-8, historia naprawy pojazdu k. 26).

W dniu 22.01.2016 r. C. D. zawarła z powodem umowę przelewu wierzytelności przysługującej jej względem pozwanego z tytułu odpowiedzialności na podstawie obowiązkowego OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z kosztami wynajmu pojazdu zastępczego. Powód poinformował pozwanego o dokonanej cesji wierzytelności.

(bezsporne; nadto: cesja wierzytelności – k. 9, pismo z 22.01.2016 r. k. 12).

Naprawa uszkodzonego pojazdu została przeprowadzona w warsztacie i trwała od 22 grudnia 2015 r. do dnia 19 stycznia 2016 r.

(dowód: historia naprawy pojazdu k.26).

Za okres najmu powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 3.485,82 zł brutto, przy przyjęciu stawki 109 zł netto za dobę. Pozwany z tytułu przyznanego odszkodowania za najem pojazdu zastępczego wypłacił powodowi kwotę 1377,60zł.

(dowód: faktura VAT z dnia 22.01.2016 r. k. 10,).

Stawka czynszu najmu, pomimo, że pojazd najęty f. (...) był klasy wyższej niż pojazd uszkodzony, ustalona została przez powoda na poziomie stawki czynszu pojazdu klasy uszkodzonego (dowód: cennik najmu k. 1,)

Pojazd zastępczy był potrzebny poszkodowanej w celu wykonywania codziennych obowiązków oraz dojazdów do pracy. Poszkodowana korzystała z niego codziennie.

(dowód: oświadczenie poszkodowanej k. 16-25).

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez powoda albowiem nie zostały one skutecznie zakwestionowane przez pozwanego. Sąd pominął przy tym wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka C. D. albowiem okoliczności, na jakie zeznawać miałby świadek zostały już udowodnione dokumentem w postaci oświadczenia poszkodowanej. Pozwany zaś tego wniosku nie składał. Wniósł natomiast o przesłuchanie świadka M. P., który nie był poszkodowanym w sprawie więc jego zeznania na okoliczność przebiegu likwidacji szkody i liczby pojazdów w gospodarstwie domowym nie mogły mieć znaczenia w sprawie.

Z pisemnego oświadczenia poszkodowanej wynika, że pojazd najęty był wykorzystywany codziennie, a z informacji S. (...) w G. – że uszkodzony pojazd był i jest jedynym pojazdem w gospodarstwie domowym poszkodowanej.

Pozwany, zarzuty przeciwko żądaniom pozwu skoncentrował na czasie trwania najmu oraz zbyt wysokiej stawce najmu, ale także na potrzebie zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego.

Analizując zaś wskazane wyżej zarzuty pozwanego pamiętać należy także o tym, że powodowi przysługuje odszkodowanie w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałoby ono poszkodowanemu. Umową cesji wierzytelności, powód nabył, bowiem od właściciela przedmiotowego pojazdu wierzytelność w takiej postaci i kwocie, która przysługiwałaby poszkodowanemu właścicielowi pojazdu.

W ocenie Sądu, stanowiąca więc podstawę legitymacji czynnej powoda umowa cesji jest również ważna i skuteczna. Została podpisana zarówno w imieniu powoda jak i poszkodowanego. Nadto zawiera ona wszystkie niezbędne elementy, jakie tego typu umowa zawierać powinna.

Stawkę najmu w kwocie 109,00 zł netto za pojazd klasy c, która to stawka ustalona została przez powoda za najem pojazdów klasy uszkodzonego v. (...), należy uznać za rynkową. Pozwany nie udowodnił bowiem, aby stawka stosowana u powoda wykraczała poza stawki stosowane na lokalnym rynku tj. aby przekraczała stawki maksymalne.

Należy przy tym zaznaczyć, że poszkodowany nie ma przy tym obowiązku poszukiwania najtańszej oferty – nie sposób mu bowiem zarzucić zwiększenia rozmiarów szkody w sytuacji, kiedy najął pojazd według stawek obowiązujących na miejscowym terenie. Stanowisko sądu znajduje odzwierciedlenie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25.04.2002r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003/5/64) zgodnie z tezą którego „jeżeli z treści umowy ubezpieczenia autocasco nie wynika nic innego, ubezpieczony, który nabywa autoryzowane części samochodowe potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, nie ma obowiązku poszukiwania sprzedawcy oferującego je najtaniej. Możliwe jest przypisanie ubezpieczonemu naruszenia, wynikającego z wynikającego z art. 354 §2 k.c. obowiązku współpracy z dłużnikiem, jeżeli świadomie lub przez niedbalstwo kupił części droższe”. Przez analogię stanowisko to można odnieść do sposobu naprawienia szkody związanej z najmem pojazdu zastępczego. Dodać tylko należy, iż ubezpieczyciel zawiadomiony o wynajmie pojazdu u powódki, nie wskazywał poszkodowanemu, gdzie mógłby on wynająć taniej pojazd zastępczy, nie sposób więc postawić poszkodowanemu zarzutu zwiększenia rozmiarów szkody.

Także długość najmu została wykazana przez powoda. Zdaniem Sądu okres najmu pojazdu należy uznać za uzasadniony w całości. Naprawa pojazdu, zgodnie z historią naprawy trwała od dnia ok. 10.01.2016r. kiedy zaakceptowany został przez ubezpieczyciela kosztorys naprawy. Pozwany nie przedstawił dowodu przeciwnego na powyższe okoliczności, należy więc uznać oświadczenie warsztatu za wiarygodne. Naprawa trwała więc jedynie 8 dni kalendarzowych w tym dwudniowy weekend. Najęty pojazd został zwrócony następnego dnia, po dniu, w którym zakończona została naprawa.

Odnosnie ogólnych rozważań odpowiedzialności ubezpieczyciela w przedmiocie wydatków na najem pojazdu zastępczego:

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż w kwestii zasadności ponoszenia kosztów wynajmu pojazdu i ich związku ze szkodą w pojeździe wypowiedział się Sąd Najwyższy, rozwiewając tym samym wątpliwości sądów powszechnych oraz zakładów ubezpieczeń przystępujących do likwidacji szkody. W podjętej w dniu 17 listopada 2011r. uchwale (III CZP 5/2011, LexPolonica nr 2790743, Biuletyn Sądu Najwyższego 2011/11, OSNC 2012/3 poz. 28, Palestra 2011/11-12 str. 133) Sąd Najwyższy jednoznacznie wskazał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej.

Sąd w pełni podziela wyrażaną wielokrotnie w orzecznictwie jak i przez przedstawicieli doktryny zasadę, że w wypadku pozbawienia właściciela możliwości korzystania z własnego, uszkodzonego pojazdu, ten uprawniony jest

do wynajęcia pojazdu zastępczego, którego koszt stanowi szkodę, podlegającą naprawieniu przez ubezpieczyciela sprawcy szkody. Zgodzić się należy również z faktem, że korzystanie przez poszkodowanego z własnego pojazdu mechanicznego nie może być odtworzone przez wykorzystanie środków komunikacji publicznej, są to bowiem odmienne sposoby korzystania z rzeczy. Samochód w sposób bardziej wszechstronny i funkcjonalny zaspokaja potrzeby życiowe właściciela. Korzystanie z niego stało się obecnie standardem cywilizacyjnym i taka jego funkcja będzie się umacniać.

W treści uchwały Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011r. wskazano, iż istnieje nurt, zgodnie z którym utrzymuje się, że już samo pozbawienie możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę. Bardziej jednak relatywnym, w ocenie tut. Sądu jest pogląd (również aprobowany przez Sąd Najwyższy), zgodnie z którym szkodę mogą stanowić wydatki związane z utratą możliwości dysponowania rzeczą, zapewniające właścicielowi korzystanie z dobra zastępczego. Uznaje się przy tym, że wydatki muszą być konieczne (niezbędne) do egzystencji poszkodowanego i na tym tle podaje się w sposób kazuistyczny przykłady jego racjonalnego bądź nieracjonalnego postępowania, przy uwzględnieniu obowiązku minimalizacji szkody (art. 354 k.c.) i dostosowania środków zaradczych w sposób proporcjonalny.

Każdorazowo Sąd Najwyższy podkreśla, że poniesione w powyższy sposób koszty muszą mieć przymiot koniecznych, albowiem w przeciwnym razie ich refundacja prowadziłaby do powstania wzbogacenia po stronie poszkodowanego. Nie można bowiem oczekiwać, że ubezpieczyciel sfinansuje najem pojazdu zastępczego, którego poszkodowany w ogóle nie używał, lub też używał w stopniu nieproporcjonalnym do wysokości poniesionych kosztów. „Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. (...) Z zasady proporcjonalności może natomiast wynikać zbędność najmu pojazdu zastępczego, jeżeli właściciel nie używał samochodu albo dysponuje innym samochodem nadającym się do wykorzystania. Używanie samochodu w sposób sporadyczny może z kolei uzasadniać celowość wykorzystania w sposób ekwiwalentny innego środka komunikacji”.

W ocenie sądu, szkodą poszkodowanego jest już powstanie wymagalnego zobowiązania wobec powoda z tytułu wynagrodzenia za najem pojazdu zastępczego. W tym względzie należy podzielić pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 10.07.2008r. (III CZP 62/18), iż pojęcie straty w rozumieniu art. 361 §2 k.c. obejmuje także wymagalne zobowiązanie poszkodowanego wobec osoby trzeciej. Skoro odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń za skutki kolizji jest bezsporna, a szkoda obejmuje także wymagalne zobowiązanie wobec powoda z tytułu wynagrodzenia za najem pojazdu zastępczego, należało zasądzić na rzecz powoda kwotę odszkodowania nabytego przez nią umową cesji wierzytelności.

Z tych też względów należało uznać, że poniesiona przez poszkodowanego szkoda obejmuje wydatki, które były celowe i ekonomicznie uzasadnione w pełnej wysokości.

Najem pojazdu przez 23 dni według stawki 109 zł netto, to kwota 3.485,82 zł brutto. Skoro pozwany wypłacił już kwotę 1377,60 do zasądzenia pozostaje kwota 2108,22 zł.

Z tych przyczyn, na zasadzie art. 509 § 1 i § 2 k.c., w zw. z art. 822 § 1 k.c., 826 § 1 k.c. oraz art. 6 k.c. i art. 481 par. 1 i 2 k.c. orzeczono jak w pkt. I wyroku, przyjmując zasadność powództwa w zakresie pozostałej, nieuiszczonej dotąd kwoty za najem pojazdu. Zasądzeniu podlegała więc kwota 2108,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia swoich praw. Powód poniósł koszty pełnomocnika (900 zł) oraz opłatę od pozwu 106 zł, a także 17 zł opłaty od pełnomocnictwa. Z uwagi na powyższe Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę łączną w wysokości 1023,00 zł, o czym orzeczono jak w pkt II wyroku.

SSR Joanna Bury